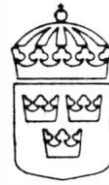


Motion till riksdagen

1987/88:L708

av Marianne Karlsson (c)

om utbudet av s. k. personlighetskurser



Mot.
1987/88
L708—712

Regeringen och andra beslutsfattare måste fundera på vad som kommer att hända i kölvattnet på de s. k. nyandliga rörelserna. Som exempel vill jag nämna Livets ord och scientologerna.

Vi måste förbättra religionsundervisningen i skolorna. Unga, sökande människor måste få sådan undervisning och information att de kan "se igenom" och själva fritt kunna välja om de vill vara med i någon rörelse.

Många människor tycks i dag ha ett visst behov av att förbättra sig själva i psykiskt avseende och därför finns det en marknad för olika former av personlighetskurser och beteendepåverkan. Det finns också åtskilliga exempel på att personlighetskurser säljs direkt till organisationer som utlovar personlighetsförbättringar av olika slag. De utställda löftenas rimlighet kan ställas i fråga!

Vi har genom massmedia fått erfara hur människor luras att låna upp hundratusentals kronor för dessa personlighetskurser. Våra ungdomar säger ofta att de är ångestfyllda och rädda för framtiden, då är det lätt att komma med förförelseläror, därför är det viktigt att vi följer utvecklingen med uppmärksamhet.

Under våren 1986 behandlade vi en motion i lagutskottet, den tog upp scientologernas kursutbud. I lagutskottets betänkande 1985/86:34 fick regeringen riksdagens uppdrag att följa utvecklingen och vidta de åtgärder som kunde visa sig vara nödvändiga.

Men ett utdrag ur behandlingen av riksdagens skrivelser skr. 1986/87:75 ger vid handen att ingenting har gjorts. Detta är anmärkningsvärt med tanke på att vi är väl medvetna om vad som händer på denna front. Riksdagens utredningstjänst har i svar till mig den 12 februari 1987 skrivit följande: "Förfrågan har gjorts till civil- och finansdepartementen om eventuella åtgärder från regeringens sida i anledning av riksdagens uttalande om marknadsföringen av s. k. personlighetskurser. Inom civildepartementet säger man att eftersom religionsfrihet gäller, har regeringen inga befogenheter att kontrollera exempelvis scientologikyrcan. Det regleringsbrev avseende konsumentverket och allmänna reklamationsnämnden som regeringen (finansdepartementet) utfärdade med anledning av riksdagens beslut om inriktningen av konsumentpolitiken innehåller inga föreskrifter som berör marknadsföringen av personlighetskurser och liknande." Konsumentverket har tydligen inte heller tagit upp frågan. Trots detta svarade statsrådet

Johansson mig på en fråga den 27 november att man följt utvecklingen.

I riksdagen har vi emellertid inte märkt något av detta, och inga förslag tycks föreligga som bestyrker svaret till mig.

För det första anser jag att riksdagsbeslut måste följas och verkställas, och för det andra är detta en så viktig fråga att regeringen måste utreda frågan om scientologikyrcan överträder rätten till personlig frihet och om de ekonomiska svindlerier som förekommer.

I Danmark har man tagit dessa frågor på allvar och diskuterat dem i folketinget.

Vi kan naturligtvis inte lagstifta mot religiositet, men väl mot religiöst svindleri!

Vi bör få klarhet i vart alla pengar går som t. ex. scientologikyrcan samlar in. Vi vet genom avhoppare att en del går utomlands, men hur mycket? Samhället bör även kunna ingripa mot sekter som överträder vår lagstadgade rätt till personlig frihet och integritet. Rapporter finns om "hjärntvätt" och hypnosliknande övningar som praktiseras inom sekter. Det scientologerna visat upp är ju rena terrorn.

Religionsfrihet är för mig A och O. Jag kan dock aldrig acceptera rörelser som med religionens täckmantel ägnar sig åt kommersiell verksamhet, och därvid kommer undan samhällets konsument- och skatterättsliga krav.

Både vår svenska skola, kyrkan och vår kultur är så toleranta i dag att folk inte får några besked att si och så är det, si och så skall det vara. Många människor reagerar då genom att söka sig till "fasta" rörelser, typ scientologerna. Rörelser där man inte får framföra kritik. Scientologerna påstår dessutom att de kan höja intelligenskvoten – många går tyvärr på den lögnen. För detta är naturligtvis upplysning och avslöjande den bästa metoden, och vi har som politiker ansvar för att denna upplysning kommer från samhällets sida också. En utredning är helt nödvändig.

Hemställan

Med hänvisning till vad i motionen anförts hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär en utredning om åtgärder mot utbudet av oseriösa s. k. personlighetskurser och med det sammanhängande verksamhet,

2. att riksdagen hos regeringen begär att konsumentverket får ekonomiska resurser att följa verksamheten under utredningstiden enligt tidigare riksdagsbeslut,

[att riksdagen hos regeringen begär att man i religionsundervisningen uppmärksammar eleverna på frågor om nyandliga rörelser.¹]

Stockholm den 20 januari 1988

Marianne Karlsson (c)

¹ 1987/88:Ub235